

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาทและสถานะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ข้อดีและข้อเสียรวมทั้งผลกระทบจากการที่กำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้ง และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น

การศึกษาพบว่า การกำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นกลางโดยกฎหมาย และมีบทลงโทษที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นไปได้ยากที่จะเอื้อประโยชน์หรือช่วยเหลือกันทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง การปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเหมาะสมแล้ว เพราะว่า รู้ระเบียบ กฎหมาย ข้อกำหนดและยังรู้จักพื้นที่ตนเองและพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งจะสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนในการบริหารจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นได้ดี รวมทั้งจากการที่เป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสั่งการเพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่นบรรลุตามเป้าหมาย ปัญหาในการถูกมองว่าไม่เป็นกลางในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นเพียงปัญหาที่เกิดขึ้นจากเฉพาะบุคคลเฉพาะที่ เฉพาะแห่ง ไม่ใช่เกิดในทุกที่ทุกแห่ง ซึ่งสามารถแก้ไขได้ตามสถานการณ์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเป็นเหตุผลและดุลพินิจของแต่ละบุคคลในการวางตัวให้เหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ศึกษาขอเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข 4 ด้าน ดังนี้

ด้านบุคคล บุคลากรที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งควรได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้จัดการการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

ด้านผู้สมัคร ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการเลือกตั้งอย่างเป็นธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิ์ ไม่มีการขายเสียง หรือเอาเปรียบคู่ต่อสู้ เพื่อมุ่งหวังต่อผลที่จะได้รับการเลือกตั้งแต่เพียงอย่างเดียว

ด้านภาคราชการ ปรับเปลี่ยนทัศนคติของหน่วยราชการอื่น ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้ร่วมเป็นภาคี สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในเรื่องประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยการรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนทุกช่องทาง

ด้านประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดการเลือกตั้ง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดังนี้

1. ส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รับทราบนโยบายของพรรคการเมืองที่สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง รู้กระบวนการและขั้นตอนในการจัดการเลือกตั้ง
2. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ตรวจสอบผู้ดำเนินการเลือกตั้ง และกระบวนการจัดการเลือกตั้ง

กิตติกรรมประกาศ

ภาคินพนธ์เล่มนี้สำเร็จและสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถยกัลผล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณนพดล เอมโษษฐ์ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายณัฏฐิ บ่อสุวรรณ นายอำเภอบางไทร ที่ได้ให้ผู้ศึกษาเข้าพบและสัมภาษณ์ ซึ่งช่วยเพิ่มเติมภาคินพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ นายชุบ ทรัพย์บุญ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านกลิ่ง รวมทั้งน้อง ๆ ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลิ่งที่สนับสนุนผู้ศึกษาในการทำภาคินพนธ์ครั้งนี้ และน้องญา, น้องยุทธ ที่น่ารักที่ได้ช่วยจัดพิมพ์ จัดส่ง จนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณ พี่วินิจ พี่หยัน พี่ ๆ และมิตรที่ดีของผู้ศึกษาที่ได้ช่วยเหลือผู้ศึกษาในการทำภาคินพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษาจะจดจำไว้สำหรับมิตรภาพที่ดีที่มีให้กับผู้ศึกษา

ท้ายที่สุดขอกราบระลึกถึงพระคุณของบิดาและมารดา ผู้ที่ให้กำเนิดและเลี้ยงดูผู้ศึกษาอย่างดีและพากเพียรให้สิ่งที่ดีงามเสมอมาเป็นอย่างดี ตลอดจนให้กำลังใจที่เต็มเปี่ยมที่ผู้ศึกษารู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง ในการทำภาคินพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณพี่สาว พี่ชายและน้องชายทุกคนที่ได้สนับสนุนผู้ศึกษา รวมถึงชักถามด้วยความเป็นห่วงในการทำภาคินพนธ์ในครั้งนี้

ดวงฤดี ประดิษฐ์

พฤษภาคม 2550

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ..... (1)

กิตติกรรมประกาศ..... (3)

บทที่

1	บทนำ.....	1
	- ความสำคัญของปัญหา.....	1
	- วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
	- ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	- วิธีการศึกษาวิจัย	4
	- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2	กรอบแนวคิดและ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	- หลักการกระจายอำนาจ.....	6
	- การเลือกตั้ง.....	8
	- หลักเกณฑ์การเลือกตั้ง.....	8
	- แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	10
	- การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น.....	15
	- ผลงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3	บทบาทและสถานะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....	36
	- บทบาทหน้าที่ทางกฎหมาย.....	36
	- บทบาทหน้าที่ทางปฏิบัติ.....	38
	- บทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง.....	41
	- บทบาทในการรักษาการตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	42

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4	วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียและสภาพปัญหา.....	46
5	บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	58
	- บทสรุป.....	58
	- ข้อเสนอแนะ.....	59
ภาคผนวก		62
บรรณานุกรม		90